

ಕಥೆಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾಸ್ತವಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಗೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತವೆ

ಮಂಜು ರೇವರಿಯಾ

ಕಥೆಗಳು ಬಾಲ್ಯದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿವೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಿಂದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮನರಂಜನೆಗಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮನರಂಜನೆ ನೀಡುವುದು, ಪ್ರಪಂಚದ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿಯುವುದು, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಸಾಮ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ಭಾವನೆಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಲೇಖನವು ಕಥೆ ಹೇಳುವಿಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ 1: ಒಂದು ಕಥೆಯು ಹಲವಾರು ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಬಲ್ಲದು.

ಕಥೆ ಹೇಳುವಿಕೆ

ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ನಾವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನೇನು ಕಲಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದು ಕಥೆಯ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹೇಳುವವರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ “ಜಲ್ಡ್ ಬಹುತ್ ಜಲ್ಡ್” (ಇನ್ನೇನು) ಎಂಬ ಕಥೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿದೆ. ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಫರೀದ್‌ಹ್ ಖಲತ್ಸರಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಅಲಿ ನಾಮ್‌ವರ್ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಕಥೆಯ ಕುರಿತಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವಿಭಿನ್ನ ಸ್ಥಳಗಳ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಲೇಖನವು, ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಈ ಕಥಾಕಾರ್ಯಗಳ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

“ಕಥೆಗಳು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಹೊಂದಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ.”

ಕಥೆಯ ಸಾರಾಂಶ

ಕಥೆಯು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ, ಆಕೆ ತನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು “ನಾವು ಅಜ್ಜಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಇರುತ್ತೇವೆ?” ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ. “ನಿನ್ನ ತಂದೆ ಬರುವವರೆಗೆ” ಎಂದು ತಾಯಿ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಹುಡುಗಿಯ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ, “ಅವರು ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತಾರೆ?”. ಅವಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡದೆ, ತಾಯಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ನಡುಗುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು, ತನ್ನ ಮಗಳ ತಂದೆ, ಅಂದರೆ ತನ್ನ ಗಂಡನಿಂದ ಬೇರ್ಪಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ತಂದೆ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಆ ಪುಟ್ಟ ಹುಡುಗಿ ಪದೇ ಪದೇ ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಗೊಂಬೆಯನ್ನು ಖರೀದಿಸುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕಾರ್ಪೆಟ್ ತಯಾರಿಸುವವರೆಗೆ, ಪ್ರತಿ ಬಾರಿಯೂ ತಾಯಿಯ ಉತ್ತರ “ಇನ್ನೇನು” ಎಂಬುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹುಡುಗಿ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ, ಓದುವ ಬದಲು, ಅವಳು ತನ್ನೊಳಗೆ ವಿಸುಗುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ, “ನಿನ್ನ ಉತ್ತರ ತಿಳಿದಿದೆ, ಆದರೂ ನೀನು ಅಮ್ಮನನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಏಕೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀಯೆ?” ಎಂದು.

ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕತೆ

ಈ ಕಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ನಗರದ ಶಾಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಕಥೆಯು ಗಂಡ ಮತ್ತು ಹೆಂಡತಿಯರ ಬೇರ್ಪಡುವಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ನೀವು ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ಏಕೆ ಸಂಭವಿಸಿತು ಎಂಬುದು ಕಥೆಯನ್ನು ಓದಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಥೆಯನ್ನು ಓದಿದ ನಂತರ, ಹುಡುಗಿಯ ತಂದೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಅವರ ಉತ್ತರಗಳು ಹೀಗಿದ್ದವು:

- ಆಕೆಯ ತಂದೆ ಹೊರಗೆ ಎಲ್ಲೋ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು.
- ಅವರು ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಿರಬಹುದು.
- ಅವರು ಮನೆಯಿಂದ ದೂರ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು.
- ಬಹುಶಃ ಅವರು ದೇವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.
- ಅವರು ಹುತಾತ್ಮರಾಗಿರಬಹುದು.

ಹಳ್ಳಿಯ ಅಥವಾ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಕೂಡ ಅವರು ಬೇರ್ಪಟ್ಟಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ವಿಚ್ಛೇದನ ಪಡೆದಿರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಹಳ್ಳಿ ಶಾಲೆಯ ಹುಡುಗ, "ಅಯ್ಯೋ ದೀದಿ! ಅವರು ವಿಚ್ಛೇದನ ಪಡೆದಿರಬಹುದು" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ನಾನು ಕೇಳಿದೆ, "ಅವರು ಏಕೆ ವಿಚ್ಛೇದನ ಪಡೆದಿರಬಹುದು ಎಂದು ನೀನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೀಯ?"

ಅವನು ಹೇಳಿದ, "ದೀದಿ! ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಪ್ರೇಮ ವಿವಾಹವಾಗಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವುದು ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಜಗಳವಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಈಗ ಅವರು ವಿಚ್ಛೇದನ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ."

ನಾನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದೆ. ಅವರು ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಕಥೆಯೂ ಕೂಡ ಹೇಗಿತ್ತೆಂದರೆ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಕೇಳಿದೆಯೇ ಇದ್ದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿದರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಅವಳು ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಬಹುದು. ಅವಳ ತಂದೆ ಬದುಕಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ತಂದೆಯಂತೆಯೇ ಅವಳಿಗೆ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವಳನ್ನು ಸುತ್ತಾಡಲು ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವಳ ಆಟದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವಳ ತಾಯಿಗೂ ತುಂಬಾ ಅಳು ಬರುತ್ತಿರಬಹುದು, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂಟಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ... ಇತ್ಯಾದಿ. ಮಕ್ಕಳು ತಂದೆ ಇಲ್ಲದ ತಮ್ಮ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಸಹ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದರು. ತಾಯಿ-ತಂದೆ ಇಲ್ಲದ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವಾಗಲೂ ದುಃಖಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಅಥವಾ ಸೋದರಮಾವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ವಂತ ಅಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ನೋಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

"ತಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತಾರೆ?" ಎಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ.

ಮಕ್ಕಳು, "ದೀದಿ! ತಾಯಿ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು, ಎಲ್ಲ ಸರಿಯಿರುತ್ತದೆ" ಎಂದರು.

ನಾನು ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದೆ, "ಆಯ್ತು ಹಾಗಾದರೆ ಹೇಳು! ತಂದೆಗಿಂತ ತಾಯಿ ಇರುವುದು ಮುಖ್ಯವೇ?"

ಉತ್ತರ ಬಂದಿತು, "ಹೌದು, ಏಕೆಂದರೆ ತಾಯಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಂಭಾಳಿಸುತ್ತಾಳೆ."

ನಾನು ಕೇಳಿದೆ, "ಅಮ್ಮ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಭಾಯಿಸಬಲ್ಲರು ಆದರೆ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನೀವು ಏಕೆ ಭಾವಿಸುತ್ತೀರಿ?"

ಚಿತ್ರ 2: ಕಥೆ ಕೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಗ್ನರಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು.

ಮಕ್ಕಳು, "ಅಮ್ಮ ಮನೆಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ಕೆಲಸ ಎರಡನ್ನೂ ನಿಭಾಯಿಸಬಲ್ಲರು, ಆದರೆ ಅಪ್ಪ ಹೊರಗಿನ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬಲ್ಲರು" ಎಂದರು.

ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ, ಹುಡುಗಿಯ ತಾಯಿ ಕಾರ್ಪೆಟ್ ನೇಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಪ್ರತಿ ಗುಂಪಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ "ಆಕೆಯ ತಾಯಿ ಕಾರ್ಪೆಟ್ ಏಕೆ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ?" ಎಂಬ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವ ಉದ್ದೇಶವು ಮಕ್ಕಳು ಉದ್ಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಜಾಗೃತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಾಗಿತ್ತು. ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಮಕ್ಕಳು ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದರು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಶಾಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಪೆಟ್ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು ಎಂದು ಅನಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಅಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಮುಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದೆ, "ಹೇಳಿ! ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?"

ಉತ್ತರಗಳು ಸುರಿಮಳೆಯಾದವು. ಮಕ್ಕಳು ಮನೆ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ತಮ್ಮ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ತಾಯಂದಿರು ಹೊಲಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಉತ್ತರ ಇದೇ ಆಗಿತ್ತು.

ನಾನು ಕೇಳಿದೆ, "ಸ್ವಂತ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹೊಲಿಯುತ್ತಾರಾ ಅಥವಾ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಲಿಯುತ್ತಾರಾ?"

ಮಕ್ಕಳು, "ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಕೂಡ" ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದರು.

ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ, "ನಾವು ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸಲು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ನೋಡುತ್ತೀರಿ?"

ಅವರು ಅರ್ಥವಾಗದವರೆಂತೆ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡಿಕೊಂಡರು. ನಂತರ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ, "ಹಣ ಗಳಿಸುವ ಹೊಲಿಗೆ ಕೆಲಸವು ಅಪ್ಪ ಹೊರಗೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಹಣ ಗಳಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಮಾನವೇ?" ಎಂದೆ.

ಮಕ್ಕಳು, "ಹೌದು, ದೀದಿ! ಅಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಅಪ್ಪ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ" ಎಂದರು.

ಆಗ ನಾನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ, ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸಲು ನಾವು ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಉದ್ಯೋಗವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉದ್ಯೋಗ ಎಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಹಣ ಗಳಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವು ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ; ಅದು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ.

ಈಗ ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಮಹಿಳೆಯರು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ಹಣ ಗಳಿಸಬಹುದಾದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಹೇಳಿ. ಮತ್ತೆ, ಉತ್ತರಗಳ ಪ್ರವಾಹವೇ ಬಂತು. ಮಕ್ಕಳು ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ, ಹಪ್ಪಳ, ಕರಿದ ತಿಂಡಿಗಳು, ಹೊಲಿಗೆ, ಪಾರ್ಲರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು.

"ಪ್ಯಾಕೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಿಂದಿಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸುವುದು, ಅವುಗಳ ಬಂಡಲ್‌ಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು, ಮೇಣದಬತ್ತಿ ಪ್ಯಾಕೆಟ್‌ಗಳು, ಬಳೆಗಳನ್ನು ಬ್ರೇಸ್‌ಲೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು, ಶೂಗಳು ಮತ್ತು ಚಪ್ಪಲಿಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಸಹ ಇವೆ. ನೀವು ಎಂದಾದರೂ ಈ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ನೋಡಿದ್ದೀರಾ?" ಎಂದು ನಾನು ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದೆ.

"ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಯಂತ್ರಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು, ಅಲ್ಲವಾ ಅಕ್ಕ?" ಒಂದು ಮಗು ಕೇಳಿತು. ಇಂದಿಗೂ ಯಂತ್ರಗಳಿಂದ ಮಾಡಲಾಗದ ಅನೇಕ

ಚಿತ್ರ 3: ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕಥೆಯೊಂದಿಗೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು.

ಕೆಲಸಗಳಿವೆ ಎಂದು ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರು ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರು

ನಾನು ಈಗ ಕಥೆಯ ಮುಂದಿನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿದೆ. ಈ ಕಥೆಯ ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಹುಡುಗಿ ತನ್ನ ಗೊಂಬೆಗೆ ವಿಸುಗುಟ್ಟುತ್ತಾಳೆ, "ನಾನು ಅಮ್ಮನೊಂದಿಗೆ ತಮಾಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನಗೆ ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರು ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ, ಹಾಗೆಯೇ ನಿನಗೂ ಅವರ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೇ?"

ನಾನು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆ, "ಅವಳು ಗೊಂಬೆಯೊಂದಿಗೆ ಏಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ?" ಮಕ್ಕಳು ಉತ್ತರಿಸಿದರು, "ಅವಳಿಗೆ ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರು ಇಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅವಳು ಗೊಂಬೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಬಹುಶಃ ಅವಳಿಗೆ ಬೇಸರವಾಗುತ್ತಿರಬಹುದು. ತನ್ನ ಗೊಂಬೆಗೆ ಬೇಜಾರಾಗದಿರಲಿ ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಗೊಂಬೆಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ."

ನಾನು ಕೇಳಿದೆ, "ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರು ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೇ?"

ಮಕ್ಕಳು ಹೇಳಿದರು, "ರಾಖಿ ಕಟ್ಟಲು ಅವರು ಬೇಕು, ದೀದಿ!"

ನಾನು ಕೇಳಿದೆ, "ಸ್ನೇಹಿತರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?"

"ಸ್ನೇಹಿತರು ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯ. ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು. ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರು ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಚಾಡಿ ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಸ್ನೇಹಿತರು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ನೇಹಿತರು ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರಂತೆಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ" ಎಂದು ಉತ್ತರ ಬಂದಿತು.

ನಾನು ಕೇಳಿದೆ, "ಅಂತೆಯೇ" ಎಂದರೆ ಏನು? ಸಹೋದರಿಯರು ಅಥವಾ ಸಹೋದರರು ಸ್ನೇಹಿತರಂತಲ್ಲ ಏಕೆ?"

ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ನಕ್ಕರು ಮತ್ತು ಹೇಳಿದರು, "ಏಕೆಂದರೆ ಸ್ನೇಹಿತರು ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರಲ್ಲವಲ್ಲ! ಹೌದು, ಆದರೆ ಸ್ನೇಹಿತರು ಉತ್ತಮ, ದೀದಿ!"

ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಕ್ಕಳು ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದರು. ನಾನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಕೇಳಿದೆ ಅಂದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಕಥೆಯಲ್ಲಿನ ಹುಡುಗಿಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ವಿಚ್ಛೇದನವು ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟದೇ, ಮತ್ತು ಏಕೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಒಂದೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು: “ಇದು ಕೆಟ್ಟದು”. ವಿಚ್ಛೇದನದಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಬಳಲುತ್ತಾರೆ. ಜನರು ವಿಚ್ಛೇದನವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬೇರೆಯಾಗಬಾರದು ಅಷ್ಟೇ.

ನಂತರ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಎರಡು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದೆ.

ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದವರೆಗೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ, ನಂತರ ಅವರ ನಡುವೆ ಜಗಳ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಗಳಕ್ಕೆ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿರಬಹುದು. ಆ ಕಾರಣಗಳು ಏನಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ನೀವು ನನಗೆ ಹೇಳಬಲ್ಲೀರಾ?

ಮಕ್ಕಳು, “ಅಕ್ಕ! ಅವನು ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಿರಬೇಕು, ಅವಳನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು, ಅವನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು, ಅವನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನು ನಿಂದಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ನಾನು ಕೇಳಿದೆ, “ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ ಪುರುಷನ ತಪ್ಪೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆಯೇ?”

ಮಕ್ಕಳು ಉತ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಕೇಳಿದೆ, “ಅವನು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳೋಣ. ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ವಿಚ್ಛೇದನ ಪಡೆಯಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಹೊಡೆತಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೇ?”

ಹುಡುಗಿಯರ ಉತ್ತರ ಬೇಗನೆ ಬಂತು, “ವಿಚ್ಛೇದನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.”

ಎರಡನೇ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ಹೆಂಡತಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾಳೆ, ಜಗಳವಾಡುತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ಅವನನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಕ್ಕರು. ಆತ ಈಗ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ಇರಬೇಕೇ?

“ಇಲ್ಲ, ಆತ ವಿಚ್ಛೇದನ ಪಡೆಯಬೇಕು, ಅಕ್ಕ!” ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಬಂತು.

ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡುತ್ತಾ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಹೇಳಿದರು, “ಅವರು ವಿಚ್ಛೇದನ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಜನರಿಗೆ ಏನು? ಅವರು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.”

ನಾನು ಕೇಳಿದೆ, “ಈಗ ಹೇಳಿ, ವಿಚ್ಛೇದನ ಒಳ್ಳೆಯದೋ ಕೆಟ್ಟದೋ?”

ಮಕ್ಕಳು ವಿಚ್ಛೇದನ ಒಳ್ಳೆಯದ್ದು ಅಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಅಲ್ಲ, ಅದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ ಎಂದರು.

ಕಥೆಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತವೆ?

ಕಥೆಗಳು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಹೊಂದಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಥೆಯಲ್ಲಿನ ಪಾತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆಸೆದುಕೊಳ್ಳಲೂ ಸಹ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ, ಹುಡುಗಿ ತನ್ನ ಗೊಂಬೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಒಂಟಿತನದ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂಟಿತನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಬೆಸೆಯುವಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪಾತ್ರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಇರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಅವರು ಪಾತ್ರದೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತೂ ಆಳವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

“ ಪಾತ್ರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಇರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಅವರು ಪಾತ್ರದೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತೂ ಆಳವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ”

ಈ ಕಥೆಯು ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿತು. ಕೈಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಎರಡೂ ಉದ್ಯೋಗಗಳೇ. ನಮ್ಮ ತಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ಯೋಗದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳೇನು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನಾವು ಯಾವ ಯಾವ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಿರದ ಉದ್ಯೋಗಗಳೂ ಇವೆ. ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ‘ಗಂಡಸರದು’ ಮತ್ತು ‘ಹೆಂಗಸರದು’ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೋ, ಇದೂ ಹಾಗೆಯೇ. ಕಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಲೇ, ನಾವು ಇಂತಹ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಮುರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಚ್ಛೇದನವು ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಚರ್ಚೆಗಳು ಆದರೂ, ಅದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಯ ಆಚೆಗಿರುವ ಅನೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಯಾರ ಭಾವನೆಗಳಿಗೂ ನೋವುಂಟು ಮಾಡದೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ನಾವು ಅಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಬಹುದು.

ಮಂಜು ರೇವರಿಯಾ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏಕಲವ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನರ್ಮದಾಪುರಂನಲ್ಲಿನ ಹೋಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಇನಿಶಿಯೇಟಿವ್ ಟುವರ್ಡ್ಸ್ ಎಜುಕೇಶನಲ್ ಚೇಂಜ್ (HITEC) ಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭಾಷೆಯಂತಹ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅನುಭವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವರ ಹವ್ಯಾಸಗಳು.

ಸಂಪರ್ಕ: manju.rewaria@eklavya.in

ಅನುವಾದ: ಅನುರೂಪ ರವೀಂದ್ರ | ಪರಿಶೀಲನೆ: ಆಶಾ ಮಹೇಶ್ವರ ಸಿಂಗ್